

Arbeidsmarktflits

Werkende ouderen en vrouwen nemen het voortouw

6 July 2005

Na drie zwakke economische jaren werd 2004 gekenmerkt door een opleving van de economische activiteit. Samen met de economische herleving was 2004 ook het jaar van een herleving van de Vlaamse arbeidsmarkt. Tijdens het eerste en tweede kwartaal van 2004 steeg het trendniveau van de werkzaamheidsgraad met 0,3 à 0,4 procentpunt op kwartaalbasis.¹ Dit gunstige groeiritme zette zich vervolgens ook verder in het derde en vierde kwartaal van 2004. Toch was dit nog geen voldoende voorwaarde om de werkloosheid op een structurele wijze te verminderen. Bovendien is het nog de vraag of dit groeiritme ook in het eerste kwartaal van 2005 aangehouden kan worden, gezien de conjunctuurverzwakking aan het begin van 2005. De Hoge Raad voor de Werkgelegenheid gaat er in haar jongste jaarverslag wel van uit dat de gunstige evolutie van de werkgelegenheid zich ook in 2005 zal doorzetten, maar dat het groeiritme van kwartaal tot kwartaal zal vertragen.²

De Vlaamse werkzaamheidsgraad bereikte in het vierde kwartaal van 2004 een trendniveau van 64,3%. Hiermee ligt het trendniveau van de werkzaamheidsgraad 0,9 procentpunt hoger dan in het eerste kwartaal van 2001, het moment waarop de werkzaamheid indertijd stopte met groeien. Om de groeipatronen van verschillende categorieën onderling te vergelijken stellen we in de figuren 1 en 2 de trendlijnen voor aan de hand van een index, met als basis het eerste kwartaal van 2001 (2001/1 = 100).

Bij een analyse van de werkzaamheidsevolutie naar persoonskenmerken blijkt dat vooral de vrouwen en de ouderen er ruimschoots op vooruit gingen. Andere categorieën van werkenden slaagden er daarentegen niet of slechts in beperkte mate in om vooruitgang te boeken in vergelijking met het eerste kwartaal van 2001 (figuren 1 en 2).

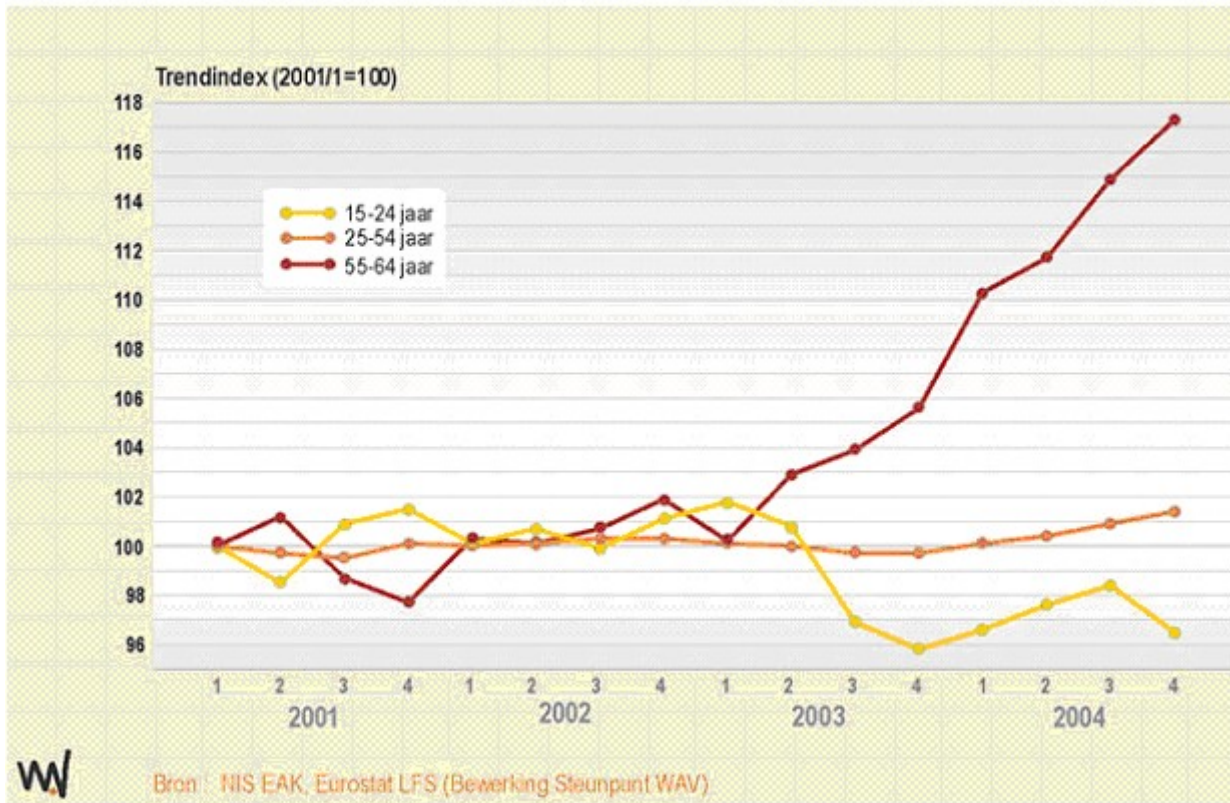
Sinds het eerste kwartaal van 2001 nam het trendniveau van de vrouwelijke werkzaamheidsgraad kwartaal na kwartaal toe, enkele haperingen niet te na gesproken (figuur 1). Ondanks de conjunctuurverzwakking heeft de toenemende arbeidsdeelname van vrouwen zich met andere woorden bijna ongestoord verdergezet. De 55-plussers kenden daarentegen eerst nog negen kwartalen met een stagnerende werkzaamheid (figuur 2). Vanaf het tweede kwartaal van 2003 begonnen zij echter aan een sterke en ononderbroken opmars.

Tussen het eerste kwartaal van 2001 en het vierde kwartaal van 2004 steeg het trendniveau van de werkzaamheidsgraad bij de vrouwen van 54% naar 56,7% en bij de 55-plussers van 25,1% naar 29,5%. Ondanks de sterke groeiprestaties blijven de ouderen en de vrouwen echter nog steeds sterk achter op de gemiddelde werkzaamheidsgraad van 64,3%. Vooral bij de 55-plussers is de Europese norm van 50% werkenden nog lang niet in zicht. De primaire uitdaging voor de deelnemers aan het eindeloopbaan debat bestaat er dan ook in om - tegen de achtergrond van een conjunctuurverzwakking - de voorwaarden te scheppen om minstens het huidige groeiritme aan te houden.

Figuur 1. Trendniveau van de werkzaamheidsgraad naar geslacht (Vlaams Gewest)

Figuur 2. Trendindex van de werkzaamheidsgraad naar leeftijd (Vlaams Gewest)

De achterliggende werkzaamheidsgraden kan u raadplegen onder de rubriek [cijfers](#), via [bron](#), [trendindicatoren](#).

¹ Het trendniveau is een voortschrijdend gemiddelde van vier kwartalen, wat betekent dat het oudste kwartaal telkens vervangen wordt door het laatst beschikbare kwartaal.

² Hoge Raad voor de Werkgelegenheid, Verslag 2005.